

REGÉLO.

Pesten csötörtökön november 21^{kén} 1839.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csötörtökön. Fél évi díjja helybe képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p.

ELBESZÉLÉS.

Még is csak elment.

A' napi rend sétája után anyám hivatott; de Torrealto marquise és leányai voltak nála; a' szokott társasági tagok gyűlögtek; a' játszó asztalkák készítettettek; nagynéném, kinek egyetlen szenvedélye már csak a' kártya volt, nyugalmas helyzetbe tevő magát, ujjáival kopogott az asztal szélén, 's nyugtalanul tekintgetett kicsiny, élénk, világos kék szemeivel az ajtóra, hogy az utósó játszó társat, kire várahoztunk, láthassa. — Ez Balley Laskajares volt, a' maltai rend vitéze. — Balley a' rendbe lépett, hogy nyugalmas életet élhessen; különben mértékletlenül sokat evett, 's úgy nevetett, hogy másokat is nevetésre kényszerített; az egész világot szerette, 's mindig voltak okai megbizonyítani, hogy a' világon minden tökéletes.

„Jó estvét Balley — mondá anyám — nyugtalanul várják kegyedet!“

„Engedelemért könyörgök condiseta! már egy óra előtt itt vagyok, ha egy mulattató történet fel nem tartóztat. — Ha meg engedik elbeszélem!“

„Nem, nem! — ma sem lesz kész vele!“ — kiáltá nagynéném, ki nyugtalanságát már tovább nem palástolhatta.“

„Csak kis béketűrést, — regém rövid, 's bizonyos vagyok, mulattatni fogja kegyeteket.“

Nagynéném vállvonítással felelt szavaira; alsó ajakát előre tola, 's Balleyre nézett a' kényszerített lemondásnak bizalmatlan tekintetével.

„Már hatodszor kocsiztam fel 's alá a' pradóban, midőn bizonyos zaj által figyelmessé tetettem — Azt gondolám, hogy a' plaza de Toros-ról*) jó a' zaj; mert a' nép éppen széledni kezdett: de csak hamar észre vevém tévedésemet.“

Minthogy a' békét szeretem, parancsoltam kocsisomnak, hogy balra hajtson. Eppen indultunk, midőn hirtelen megállíttatott. — 'S most láttam kocsimhoz közeledni Mi o n n o-t, a' tengerész tisz-

*) Plaza de Toros, bikaviadal helye Madridban.

tet, ki, mint nagyságtok tudják, engedelemmel van itt. — Igen zavarttnak látszott.“

„Don Balley, tegye-meg kedvemért, — mondá — 's lépjen-ki kocsijából; egy bajsegédre van szükségem, és nem ismerlek senkit. Kegyed jó barátja bátyámnak, jöjjön.““

„Mi mennykő baja, édes barátom? és mit kíván tőlem? verekedni akar? — és miért?“

„Mivel meggyaláztatám, ingereltettem; igen, én vivni akarok““

„Miattam a' mint tetszik; hanem ez esetben keressen más segédet. — Olyan-e külsőm, mint egy vivhőse vagy zajongóé? — Ez bolondság: azonban ki fogok szállni, hanem csak a' békét helyre állítandó; én csak ahhoz értek!“

„Le szálltam, 's bajjal törekedtem a' sokaságon keresztül. Mionno követett. Mi után néhány lépést haladtunk, egy kis emberkére botlottunk. Kérdeztem a' pör okát; de lehetlen volt őket megérteni; jobbra balra 's mindnyája egyszerre beszélt.

Elkábítva a' lármától, 's az egészből mit sem értve, az ellenfeleket egyenként félre vontam, 's lassanként az összefüggést megtudtam.

Tengerészünk szereti a' szépnemet; olyan mint tűz; a' száraz földet 's veszélyeit nem ismeri. — Don Manuel Lienfuegos 's nőjével több izben találkozott; a' féltékeny férj pillantatai vissza nem rettenték; többször utánok ment, 's alkalmat keresett a' donának figyelmét magára vonni Lienfuegos ezt rossz neven vette, 's ma a' bika-viadalnál a' nézők — előtt nevetséges módon boszultamag magát.

Mionnónak kedve jött a' novillóval *) próbálkozni, s' csak hamar a' téren volt: de Mionno ügyetlen, Lienfuegos kitünőleg ügyes; alig látta meg ez amaszt a' téren, a' novillót ellene ingerelte.

Mionno szeles fiatalsága daczára rövidlátó. A' veszedelmet nem vette előbb észre, csak midőn a' novillo át lyukasztván lábszáruháját egy bizonyos helyen, melyet itt nem szabad neveznem, szarvain felemelte, 's több félelmet mint fájdalmat okozott, mert a' golyó megakadályozá a' sérelmet; de a' ruha megszakadt, 's ő némileg eredetiségbe helyeztetett.

Röviden sok ide 's oda beszélés után sikerült a' békét helyre

*) Novillo — Torreas el novillo. — A' Spanyolok egy fiatal bikát hagnak utósónak a' bikaviadalban. Ezt novillónak hívják. A' megszűnt viadal után kinyitott sorompókon betóduló nép ügyességét gyakorlandó. — A' novillo szarvaira rugalmas (elasticus) golyók tétetnek, hogy ne ártasson.

állithatnom; hanem félek, Mionno ismét el fogja kezdeni, nem a' bika 's Lienfuegos, hanem a' szépnemmel harczot."

A' történetnek vége volt; a' játék megkezdett, 's e' közben mondá anyám Balleynek: „a' mit kegyed nekünk itt beszélt, azon éppen nem csudálkozom. Az ifjú Mionno egy férfinak minden szenvedélyével 's egy gyermeknek tökéletes együgyűségével bir. — Nehány nap előtt levelet kaptam bátyjától, ki Corognában van, mellyben kér, keresnék módot, melly által őt hivatala helyére visszatérésre bírnám; szabadság idejének vége, 's jövendője forog kérdésben."

„Beszélt vele róla, condiseta?"

„Istenem, igen; de ő nem hallgat okokra."

Gróf de Galvez, ki anyám mellett ült, szóllalt most meg. „Ha nagysád akarja, nekem sikerül őt elküldeni."

„Igen szívesen, hanem azon feltétel alatt, hogy semmi bolonot ne csináljon!"

„Nem, kegyed is részese legyen az összeesküvésnek!"

„Jól van!"

„Vacsora után beszéljünk!"

Gróf de Galvez egyik volt! Madrid legszeretetre méltóbb fiataljai közül. Bár némelyek kéjeneznek tartották, nála szellem, bátorság, éberség, szépség nem hiányzott. Röviden, minden tulajdonnal birt, mellyek őt a' nagy világ előtt szeretetre méltóvá tehatték, elronthatták. — Nője francia, martinique-i volt. — Az anyja által nevelt fiatal gróf — nőjétől könnyűséget, kedveltetőséget nyert, mellyek spanyol tulajdonaiba csepegtetve csabító egészet képeztek.

A' vacsorának vége volt.

„No don Galvez — mondá anyám nevetve — jőjjön 's fejtse-ki fényes tervét!"

„Szívesen! — az ebből áll. — General Limère-nek özvegye Cadixból ma megjő. Férje, hajdan porto ricoi kormányzó, minden jószágát neki hagyja. — Az özvegy bizonyos ügyek elintézése végett Madridba jő, és legfeljebb nyolcz napig mulat. Ekkor visszaevev Porto-Rico-ba, vagyonát pénzzé teendő, 's Corognába hajóz. — Mionno meglátja, megszereti; az özvegy megígéri a' házasságot, ha őt követi; de ők nem együtt utaznak, az özvegy két nappal előbb megy. — Irjon azért condiseta Mionno bátyjának, hogy öcsce nyolcz, legfeljebb tíz nap alatt uton van Corogna felé."

„Igazán, ez szép regény! — Hanem mondja-meg nekünk előbb ismeri-e Linière tábornoknét? 's megegyez-e ő e' tréfában?"

„Igen is! — mi jól ismerjük egymást. Majd elintézem én; az az röviden, itt látják őt nagyságtok! — mondá Galvez pajkosan kezére ütven Ignacito Calvo öcsémnek.

Mi nevetni kezdtünk.

Öcsém legszebb tereremtés volt a' világon. — Az élénk, egy kissé halavány arcz, nagy kék szemek, világos fodros hajak, szende, szabályos, gyöngéd vonások, mint fiatal hölgyé, fehér jól rendezett apró fogai, legveszedelmesebb csábító eszközök — nyulánk, epedő — szokatlan szépségű kis kezei; röviden, őt Antoninus mintájául lehetett használni,

„De kedves Galvez! hogy' hitetjük azt el vele?“

„Ah! mi azt illeti, ismét magamra vállalom. — Majd Mercedes és Pepitta-val, az öitönyök iránt tanácskozunk, 's holnap szerencséje lesz madame Linière-nek nagysádnál ebédelni.“

Minden elrendeltetett.

Azonban egy nehézség adta elő magát, hogy' lehessen Mionnot ebédre megkapni. — Ha valaki Madridban szabad asztalt tart, azon személyek, kik a' társalgásba bevételnek, egyszer mindenkorra meghivatnak. — Azon nap, midőn bemutattnak, a' bucsúvételnél e' szokott tisztelkedési szavakkal bocsáttatnak-el. — „Esta casa esta à la disposition de U. d. — és hozzá teszik — puede u. d. venir à comer cuando guste! *) — E' pillanat óta a' bemutatott ama ház tagjává avattatik, 's hacsak születés- névnap, vagy más ünnepély nincs, soha meg nem hivatik ebédre senki; mivel ama feljebbi meghívás egyszer 's mindenkorra szól. — Meglehet, hogy másnap Mionno ebédre eljő; történhetett azonban, hogy elmarad; anyám semmi esetre nem hivathatta. — A' levél, a' hívás meglepte és gyanút ébresztett volna. — Galvez megígérte, hogy találkozand vele, és nem kétkedett, hogy ha a' szép Linière-ről beszél, őt el ne hozhassa.

A' terv örömteljes, gyönyörű mulatságot ígért. Másnap korán keltünk, hogy a' ruhakészítésnél az előülést, a' tanácsot vihessük. Le nem irhatom azon örömet azon vidám nyugtalanságot, melyet játék kezdete előtt éreztünk.

Egy órákor Ignacito megjelent Galvezzel. Ez utóbbi találkozott Mionnával, 's elbeszélé neki, hogy ma anyámnál Amerika legszebb asszonya lesz ebéden. A' tengerész mindjárt tüzet kapott; ezer kérdést intézett hozzá, melyekre Galvez úgy felelt, hogy a'

*) E' ház uraságodé is, — vagy — e' ház parancsára áll — 's hozzá teszik — evéshez mindenkor szívesen láttatik kegyed — vagy — jöjjön enni, mikor tetszik.

tüzet még élesztette; végre mind ketten megegyeztek, hogy anyámnál ebédeljenek.

'S most Ignacitot felöltözteték; a' toilette-nek egyik részét Galvez, másikat Isabella vállalák magukra. A' mellék-körülményeket elfelejtettem; hanem emlékezem, rózsaszin cipője és kalapja volt; világos szép hajfodrai erősen halantékhoz simítva kellemes rendtelenséggel hullongtak-le képére; élénk vidám színe csintalan pajkos tekintete az elragadtatásig szép volt.

Hogy Ignacito szerepét jobban játszhasa, oktatást kapott, mint kell magát nőileg tartani, hogy' tegye kellemessé magát, mint játszék legyezőjével, hogy' távoztassa a' férjfiassz mozdulatokat, mint mérsékelje hangját, hogy játsza a' tengerész ellenében a' kockettet. Az idő rövid, a' helyzet és szerep kényes, veszedelmes volt.

Az oktatás az ebédhez jött vendégek bejelentésével megszakadt. Némelyek beavattattak a' titokba; ezek között volt Peppo Maury — Gondolni lehet, mennyi tréfára, mennyi nevetségre adott e' közlemény alkalmat. Maury olly szépnek találta madame Linière-t, hogy mindenképp' udvarlót, szerelmest játszani, 's a' tengerésszel vetekedni akart. Ez új örömet, új mulatságot ígért.

Maury igen kis termetű, nagyon ragyás volt. — Szemei a' veszedelmes betegség által annyira megrongáltattak, hogy sokkal kisebbek voltak, mint az előtt; de azoknak élénksége az összeszorított szemsugárok által még inkább nevedkedett; szája hasonlólag idomából kivéve, azon kellemetlen szokást tanulta-el, hogy félig mindig nyitva állt; mi által beszéde nehéz, arcvonalai kifejezés nélküli együgyűek voltak még akkor is, ha valamely indulattól felemeltetett, elragadtatott. — Különösen mulattató volt, ha valami gonoszság és csintalanságban járt — 's a' legvidámabb ötleteket nehézkes, alig mozgatható arcvonalalaival fejezte-ki. Azon felül olly jó tapintatú volt, hogy önrútságán tudott vidám lenni, nevetni. Ez másokat némi erőtetéstől mente-fel; szelleméért neki minden megengedettetett.

Ignacito Clementine nevet kapott.

Mionno megérkezett; mi fesztelen helyzetet tartottunk. Ebédhez hívtak. — Anyám kérte Galvezet, nyujtsa Clementine-nek kezét. Tudtunkra adatott, hogy ők gyermek-koruk óta ismerik egymást.

Mionno egy lépést sem távozott; mindenütt nyomukban volt; az asztalnál madame Linière mellé ült; keveset evett, sokat sohajtozott, 's egyedül csak szomszédnéjával foglalatoskodott. Ebéd végén már voltak csekély titkaik. — Öcsém könnyű mosolyokkal ingerlé őt; keveset beszélt, szende, zavart helyzetet öltött. — A' tréfa tökélyesítésére 's Mionno nevetségessé tételére azt monda

Galvez neki, hogy Clementine szenvedélyesen szereti a' francia nyelvet, 's ez legbiztosabb út kegyének megnyerésére. — Most öröm volt látni és hallani, hogy a' fáradhatlan Mionno ki igen keveset érte francziául, — miként harczolt homlok vetve barbar kifejezéseivel, két értelmű szavaival 's minden használni szokott finomságával, — mellyekkel e' jeles, de hivtelen nyelv tömve: de Mionno szerelem-vak volt, semmit észre nem vett. — Ebéd után Clementine távozott.

(Vége következik.)

HAZAI HIRLELŐ.

Palota-dámák. — A' fels. cs. és királyné közelebbi alkalommal hét palotadámát méltóztatott kinevezni, kik között hazánkbeliek: m. gr. Széchenyi Pálné, szül. Zichy-Ferraris Emelka gfné; és gr. Pálffy Terézia gfné, szül. Rossi gfné. — M. gr. Seldern Maria, szül. Hadik grófnénak a' kamarai kisebb bejárást méltóztatott megengedni.

PESTI VIZSGÁLÓ.

Gyászhir. — Pesten nov. 12-dikén vese sorvadásból, élete 56-dik évében szenderült örök nyugalomra ngos Vizkeleti Vizkelety Mihály ur, kir. tanácsnok, budai kerületi főtartománybiztos, több t. n. megye táblabírája. Hült maradványai 14-kén ohajtásához képest, csendben vitettek a' váczy ut melléki temetőbe. — Kesergi elhunytát, számos barátjain 's tisztelőin kívül, leánya n. Vizkeleti Etelka.

INNEPLÉS.

A' gyertyácska-ünnep. *(Vége.)* — E' közben a' zaj lármává növekedett; többé már nem játszottak: birkóztak, raboltak; egyik másiknak gyertyáját orzá-el, akár égett az, akár nem; egy paino (romai piperőcz) tiz gyertyát rabolt, mellyeket szövétnek-nemüleg összekötve, magasan feje fölött lobogtatott. Nehányan a' hölgyek közül hozzám jöttek, kérők, szerez-ném vissza elrablott gyertyácskáikat; mert nem férfiakról rablá azokat, mint eleinte hittem. Én nem kéretém magam' kétszer, hanem, mint bátor rabló-hajó, az előlem menekülni kívánt harácsra rohantam. Csata kezdődött. Ő kisebb 's fürgébb volt nálamnál, 's így valahányszor lebukott, kisiklott kezeimből. Én is Mosje Ercole 's Ser Anteo-hoz hasonlólag felragadám a' lepkét (forfallone) 's úgy magamhoz szorítám, hogy a' signoráknak elég alkalmuk volt őt diadaljeleitől megfosztani. Ezután udvarias „scusi“-val (engedelemkérés) földre tettem. De a' paino olly vasvilla tekintetet vete reám, mellyből világosan látám, hogy örömet megkéselne, ha bátorzkodnék. Most egy abbate lépett hozzám. Barátságosan kezen fogott, 's ablakhoz vezetett. A' piperőczezeli tusámat látván, azt tanácslá, vonulnék-el a' felbőszült lepke elől.

A' corsoi láрма egy fenékből felkavart tenger zajához hasonlita. A' boldogság ur lön, 's már csak kevés égő gyertyát lehet látni; mert e' zavarban lehetlen volt az eloltástól megörzeni. Alattunk az erkélyen néhány férjfi állt, póznákra raggatott gyertyáikat az utsza közepéig kitolók, 's az átme-

nőket gunyosan gyertyáik eloltására késztek. De többszöri sikeretlen próba közönyössé tette az alantiakat, 's a' lángokat figyelemre sem méltatva vontak tovább. Az abbate eltűnt mellőlem. Egyszer csak valami hosszú, vékonyat látok magam mellett az ablakon kinyulni. A' lelkész szörnyű hosszú póznát hozott, mellyre egy megnedvesített matrózfőveget tűzván, az erkélyen állók gyertyáit egyetlen jól irányzott rántással kioltá. A' meglepetett harczra szállítók föltekintének, 's nevetséges szidalom-záport árasztának fejünkre, melly alig mult-el, uj vita kezdődött a' gyertyáikat ismét meggyújtani akarók 's az abbate nedves oltófővege között.

Én ismét a' terembe fordulék! Minő tekintet! egy szék, egy asztal, egy szekrény sem állt helyén. A' hölgyek szemei mint ugyan annyi örökké égő gyertyácskák lángoltak; a' hölgyek és ifjak szorosabban összeolvadtak, mintha többé nem a' gyertyákért küzdenének. Lennt a' corsón féktelenül hullámzott a' nép és zaj. E' zür közben ismét megkondult a' capitoliumi óra. Az idő lefolyt. — Era morto il carnevale. LOOSI JENŐ.

KÜLÖNFÉLE.

A' külön c z koldús. — Egy érzékeny jelenet, melly néhány nap előtt a' Theatre de la Renaissance csarnokaiban történt, gerjedelmet okozott a' néptömegben — „la Medusa“ czimű dramára pedig fényes következményt. — Egy szegény ősz, kinek szenvedés-kinzott arcza, viseltes öltönye de kevély magatartása nyomort, lemondást és hadfit mutattak, félékeny 's szégyentől szorult hangon küzdött néhány rendőrrel, kik őt, meg lehet, akaratjok ellen 's inkább csak a' szigorú parancs következményében, el akarák fogni. A' pör így fejlődött. —

Nem messze a' pénztártól egy szegletbe, de még is a' tömegnek útjába, állt az öreg; semmit nem kért, csak könyörgő pillantatokat vetett ezekre, kik szerencsésbek nálánál, 's belépti jegyeket váltva a' színbeljébe huzódtak. — A' rendőrök csaknem egy óraig figyelmeztek ez emberre, és már többször felszólliták visszavonulásra, midőn egy urat (kit jeles magatartásáról, melljén függő rendjeléről, egy hősnek kellett tartani) közeledni, 's az öregnek kezébe őt frankot nyomni láttak. — „Köszönet! Köszönet!“ — kiáltá az ősz; és mig amaz adományát észrevétetni nem akarva távozott, emez a' rendőröknek legnagyobb bámulásukra, nem, mint illyeseknél szokás, a' szomszéd csapszékbe, hanem a' pénztárhoz ment; hol azonban neki megtagadták a' belépti jegyet. — „Ön fogoly — mondá egy rendőr — a' koldulás tilalmas, 's önnek engemet követni kell!“ — O uraim! — kiált az ősz — én nem koldulok. — Azon agg tiszt látta, hogy én vén szolga vagyok; ő bajtárs, ki a' másíknak hálával tartozik. — Istenért, ne tartsanak koldúsnak!“

Az ősznek első szavaira a' tiszt ismét hozzá fordult. Nyomos közbeszóllása 's azon bizonyítványra, hogy az őszben ezredének egyik katonájára ismert, szabadon bocsáták a' rendőrök. — Áldva azt, ki őt a' fogságtól és szégyentől megszabadította, zokogás közben regélé a' szerencsétlen, hogy ő tengerész zsenge kora óta, 's husz évvel ez előtt a' Medusán hajótörést szenvedteknek egyike, és most minden erejét összeszedte, hogy azon darabnak előadásán, melly e' rettentő szerencsétlenségnek képét nézők elébe adja, jelen lehessen. — Segedelem-forrás, barátok nélkül levén, a' közjótékonyasághoz folyamodott, hogy azon jelenetet meglássa, mellynek borzasztó

rémképe oly mélyen van emlékébe vésve, mely oly sok hű bajtársat, kedves barátot ölelt tőle nyugalomra, 's mellynek látásáról nehezen 's nagy fájdalommal kellene lemondania.

Egy nem csekély pénzbeli összetétel, melyet a' tiszt azok közt, kik ez érzékeny regényt hallák, szedett, a' franczia tengerészség e' szerencsétlen maradványának napjai enyhítésére.

PÓLYA ENDRE.

Egy keresztény zsidónak levele X**-hez. Becses levelét, mellyben szigorú körülményeit oly élénken rajzolja, könyes szemekkel olvasám. Isten látja, hogy senkihez inkább nem folyamodhatott volna, ha helyzetem megengedné, hogy segíthessek. Nem három, de hat százat adnék, ha lehetne, még pedig kamat nélkül, 's meddig kegyednek tetszenék. De fájdalom! mintrendesen szokott, ki akarna, attól nem telik; kitől telnék, az nem akar. Azonban, hogy még is kegyedet felebaráti szeretetetről 's arról, mennyire kedves kötelességemnek tartom szenvedő embertársomnak segéd kezeket nyújtani, meggyőzzem: ezennel jelentem, hogy egy jó barátom a' kívánt summát egy hónapra a' következő föltételek alatt szíves leendő tenni, u. m:

1.) Kegyed 300 frtrulad ugyan kötelezvényt, de csak 210 ftot fog kapni: a' többi némi csekély kamat fejében levonván.

2.) Mivel életünk Isten kezeiben lévén, nem tudhatjuk, mikor tetszik szent Felségének minket e' siralom völgyéből ama jobb hazába szállítani: diplomáját 's az assignatiót, fizetéséről barátomat biztosítandó, nekem átadandja.

Isten őrizz, hogy fáradságomért valamit kívánjak! — Isten látja lelkesemet, miképpen keresztényi tetteimért legfőbb jutalom az öntudat, hogy másokon segíthettem. Ha tetszik, feljebb említettem föltételek alatt a' 210 ft. tölem akármikor átveheti. Atyafiságos szeretettel maradok 's a' t.

J e g y z e t. Az illy báránypörbe öltözött farkasok saját jellemeikről azonnal megismerhetők. Fejüket ajtatosan lesütik, 's ottan ottan kinek kinek szemébe vigyorognak. Gyakran járnak szentegyházba. Színök rendesen sötétes, néha néha feketés. Minden bucsúmenetnél megjelennek. Farsangon legnagyobb gyönyörük zálogház körül ácsorogni, nézendők azokat, kik zálogosítanak. Végre többnyire kezeikben táblátskával láthatók, mellyre szűkölködő embertársaik neveiket irogatják.

VARGA S.

Tagrejtvény.

Elsőm csekélységét jelenti a' tárgynak,
Másodikom díját érdemlett munkának.
Egészem nagy helység regényes vidékben,
Könnyen megleheted Komárom megyében

K—i.

Előbbi rejtvény: 1) A' zinteremben. — 2) A' czukorsüveget.
— 3) A' nyáj és gulyában. — 4) Nedves.

Szerkezi Mátray Gábor, halpiaczon, Dencs-ház, 86-dik sz. a.

Nyomatja Trattner-Károlyi, uri utsza 612.